

Svet
Evropske unije

Bruselj, 29. marec 2022
(OR. en)

6607/22

LIMITE

CORLX 172
CFSP/PESC 251
CONOP 9
CODUN 2
ATO 11

ZAKONODAJNI AKTI IN DRUGI INSTRUMENTI

Zadeva: SKLEP SVETA o spodbujanju evropske mreže neodvisnih možganskih trustov za neširjenje orožja in razoroževanje

SKLEP SVETA (SZVP) 2022/...

z dne ...

**o spodbujanju evropske mreže
neodvisnih možganskih trustov za neširjenje orožja in razoroževanje**

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji ter zlasti člena 28(1) in člena 31(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Evropski svet je 12. decembra 2003 sprejel strategijo EU proti širjenju orožja za množično uničevanje (v nadaljnjem besedilu: strategija EU za neširjenje WMD), ki v poglavju III vsebuje seznam ukrepov, ki bi jih bilo treba sprejeti v Uniji in tretjih državah za preprečevanje tovrstnega širjenja.
- (2) Unija dejavno izvaja strategijo EU za neširjenje WMD in ukrepe iz poglavja III navedene strategije, kot je vzpostavitev potrebnih struktur v Uniji.
- (3) Svet je 8. decembra 2008 sprejel sklepe in dokument z naslovom Nove smernice za ukrepanje Evropske unije proti širjenju orožja za množično uničevanje in njegovih izstrelitvenih sistemov (v nadaljnjem besedilu: nove smernice za ukrepanje), v katerem je navedeno, da širjenje orožja za množično uničevanje ostaja eden največjih varnostnih izzivov in da je politika neširjenja bistven del skupne zunanje in varnostne politike (SZVP).
- (4) Svet v novih smernicah za ukrepanje poziva pristojne sestave in telesa Sveta, Komisijo, druge institucije in države članice, naj na podlagi zadevnega dokumenta sprejmejo konkretne nadaljnje ukrepe.

- (5) Svet v novih smernicah za ukrepanje poudarja, da bi se pri ukrepanju Unije proti širjenju orožja lahko oprli na nevladno mrežo za neširjenje orožja, v kateri sodelujejo ustanove za zunanjo politiko in raziskovalni centri, specializirani za strateška področja Unije, pa tudi na koristne mreže, ki že delujejo. V takšno mrežo bi lahko vključili institucije v tretjih državah.
- (6) Svet je 19. novembra 2018 sprejel strategijo EU zoper nedovoljeno strelno orožje, osebno in lahko orožje ter pripadajoče strelivo z naslovom „Zaščita orožja, varnost za državljane“ (strategija EU SALW). Strategija EU SLAW nadomešča strategijo EU za boj proti nedovoljenemu kopičenju in trgovini z osebnim in lahkim orožjem ter pripadajočim strelivom, ki je bila sprejeta leta 2005. Nedovoljeno osebno in lahko orožje še naprej prispeva k nestabilnosti in nasilju v Uniji, njeni neposredni soseščini ter drugod po svetu. Nedovoljeno osebno orožje spodbuja oboroženo nasilje in organizirani kriminal ter terorizem in konflikte na svetu, ter preprečuje trajnostni razvoj in prizadevanja kriznega upravljanja. Destabilizira celotne regije, države in tamkajšnjo družbo ter potencira učinek terorističnih napadov. Zato se Svet zavzema za preprečevanje in zaježitev nezakonitega trgovanja z osebnim in lahkim orožjem ter pripadajočim strelivom, hkrati pa spodbuja prevzemanje odgovornosti glede zakonitega trgovanja z njima. Strategija EU SLAW upošteva spremenjene varnostne razmere, vključno z grožnjo terorizma znotraj EU, ter razvoj na področju zasnove in tehnologije osebnega in lahkega orožja, ki vpliva na zmožnost držav za obvladovanje te grožnje. Upošteva tudi vodilna načela globalne strategije EU za leto 2016.

- (7) Svet je 26. julija 2010 sprejel Sklep 2010/430/SZVP¹, s katerim je bila ustanovljena evropska mreža neodvisnih skupin možganskih trustov in je bilo določeno, da je za tehnično izvajanje navedenega sklepa pristojen konzorcij EU za neširjenje orožja (v nadaljnjem besedilu: konzorcij).
- (8) Izbira konzorcija kot edinega prejemnika donacije je v tem primeru upravičena, saj bo Unija ob podpori svojih držav članic še naprej plodno sodelovala z evropsko mrežo neodvisnih možganskih trustov o neširjenju orožja, ki prispeva k vzpostavljanju skupne evropske kulture glede neširjenja orožja in razoroževanja, pomaga Uniji pri razvoju in oblikovanju politik na teh področjih ter krepi njeno prepoznavnost. Stoodstotno financiranje je v tem primeru potrebno zaradi same narave konzorcija, ki obstaja zaradi Unije in je v celoti odvisen od podpore Unije. Konzorcij nima neodvisnih finančnih sredstev ali pravnih pooblastil za pridobivanje drugih sredstev. Poleg tega je konzorcij vzpostavil mrežo, ki jo upravlja šest možganskih trustov in združuje več kot 100 možganskih trustov, raziskovalnih centrov in univerzitetnih oddelkov, v katerih so zbrani skoraj vsi nevladni strokovnjaki za neširjenje orožja in razoroževanje v Uniji, vključno s subjekti v vseh državah članicah.

¹ Sklep Sveta 2010/430/SZVP z dne 26. julija 2010 o ustanovitvi evropske mreže neodvisnih skupin možganskih trustov o neširjenju orožja za podporo pri izvajanju strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje (UL L 202, 4.8.2010, str. 5).

- (9) Svet je 10. marca 2014 sprejel Sklep 2014/129/SZVP¹, s katerim je za tri leta podaljšal stalno spodbujanje in finančno podporo Unije dejavnostim evropske mreže neodvisnih skupin možganskih trustov za neširjenje orožja, konzorcij pa pooblastil za tehnično izvajanje navedenega sklepa.
- (10) Svet je 3. aprila 2017 sprejel Sklep (SZVP) 2017/632², s katerim je podaljšal veljavnost Sklepa 2014/129/SZVP, da bi se dejavnosti lahko še naprej izvajanje do 2. julija 2017.

¹ Sklep Sveta 2014/129/SZVP z dne 10. marca 2014 o spodbujanju evropske mreže neodvisnih skupin možganskih trustov za neširjenje orožja, v podporo izvajanju strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje (UL L 71, 12.3.2014, str. 3).

² Sklep Sveta (SZVP) 2017/632 z dne 3. aprila 2017 o spremembi Sklepa 2014/129/SZVP o spodbujanju evropske mreže neodvisnih skupin možganskih trustov za neširjenje orožja, v podporo izvajanju strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje (UL L 90, 4.4.2017, str. 10).

- (11) Svet je 4. julija 2017 sprejel Sklep (SZVP) 2017/1195¹, s katerim je obdobje izvajanja Sklepa 2014/129/SZVP podaljšal za obdobje od 3. julija do 31. decembra 2017, da bi bilo v letu 2017 mogoče organizirati veliko letno konferenco o neširjenju orožja in razoroževanju ter nadalje vzdrževati in posodablјati spletno platformo konzorcija.
- (12) Svet je 26. februarja 2018 sprejel Sklep (SZVP) 2018/299², s katerim je za tri leta podaljšal stalno spodbujanje in finančno podporo Unije dejavnostim evropske mreže neodvisnih možganskih trustov za neširjenje orožja, konzorcij pa pooblastil za tehnično izvajanje navedenega sklepa.

¹ Sklep Sveta (SZVP) 2017/1195 z dne 4. julija 2017 o spremembi Sklepa 2014/129/SZVP o spodbujanju evropske mreže neodvisnih skupin možganskih trustov za neširjenje orožja, v podporo izvajanju strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje (UL L 172, 5.7.2017, str. 14).

² Sklep Sveta (SZVP) 2018/299 z dne 26. februarja 2018 o spodbujanju evropske mreže neodvisnih možganskih trustov za neširjenje orožja in razoroževanje v podporo izvajanju strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje (UL L 56, 28.2.2018, str. 46).

- (13) Svet je 16. aprila 2021 sprejel Sklep (SZVP) 2021/648¹, s katerim je obdobje izvajanja Sklepa (SZVP) 2018/299 podaljšal do 17. maja 2022 zaradi izzivov pri izvajanju, ki so nastali zaradi nadaljevanja pandemije COVID-19 –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

¹ Sklep Sveta (SZVP) 2021/648 z dne 16. aprila 2021 o spremembi Sklepa (SZVP) 2018/299 o spodbujanju evropske mreže neodvisnih možganskih trustov za neširjenje orožja in razoroževanje v podporo izvajanju strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje (UL L 133, 20.4.2021, str. 57).

Člen 1

1. Da bi pripomogli k boljšemu izvajanju strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje in strategije EU SALW, ki temeljita na načelih učinkovite večstranskosti, preprečevanja in sodelovanja s tretjimi državami, se podaljša stalno spodbujanje in podpiranje dejavnosti evropske mreže neodvisnih možganskih trustov za neširjenje orožja in razoroževanje, s čimer se prispeva k uresničitvi naslednjih ciljev:
 - (a) v civilni družbi ter zlasti med strokovnjaki, raziskovalci in akademiki spodbuditi dialog o politiki in varnosti ter dolgoročno razpravo o ukrepih za preprečevanje širjenja orožja za množično uničevanje in njegovih izstrelitvenih sistemov;
 - (b) udeležencem ustreznih pripravljalnih teles Sveta omogočiti, da se z mrežo posvetujejo o vprašanjih v zvezi z neširjenjem orožja, razoroževanjem in nadzorom nad izvozom orožja, predstavnikom držav članic pa, da se udeležijo sestankov konzorcija;

- (c) ustvariti koristno izhodišče za ukrepe Unije in mednarodne skupnosti v zvezi z neširjenjem orožja in razoroževanjem, zlasti s pripravo poročil in/ali priporočil, ki se predložijo predstavnikom visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko (VP);
- (d) prispevati k večji ozaveščenosti tretjih držav o izzivih, povezanih s širjenjem orožja in razoroževanjem, in o potrebi po sodelovanju z Unijo in delovanju v okviru večstranskih forumov, zlasti Združenih narodov, da bi preprečili, odvrnili, ustavili in po možnosti ukinili skrb zbujajoče programe širjenja orožja po vsem svetu;
- (e) prispevati k razvoju strokovnega znanja in institucionalnih zmogljivosti na področju neširjenja orožja in razoroževanja v okviru možganskih trustov in vlad v Uniji in tretjih državah, vključno z okrepljenim izobraževanjem o neširjenju orožja in razoroževanju, boljšim ozaveščanjem mlajših generacij o teh vprašanjih ter spodbujanjem naslednje generacije raziskovalcev in delavcev na tem področju, zlasti žensk, in v naravoslovnih in tehničnih znanostih.

2. Projekti, ki jih bo podprla Unija, vključujejo naslednje posebne dejavnosti:
- (a) zagotavljanje sredstev za izvedbo velikih letnih konferenc s tretjimi državami in civilno družbo o neširjenju orožja in razoroževanju, namenjenih obravnavi in opredelitvi nadaljnjih ukrepov za preprečevanje širjenja orožja za množično uničevanje in njegovih izstrelitvenih sistemov ter medsebojno povezanih ciljev razoroževanja, pa tudi obravnavi izzivov v zvezi s konvencionalnim orožjem, vključno s preprečevanjem nedovoljene trgovine z osebnim in lahkim orožjem ter pripadajočim strelivom in onemogočanjem čezmernega kopičenja tega orožja in streliva. S konferencami se bo poleg tega na mednarodni ravni spodbujala strategija EU proti širjenju orožja za množično uničevanje in strategija EU SALW, pa tudi vloga institucij Unije in možganskih trustov Unije na tem področju, da bi se izboljšala prepoznavnost tozadevnih politik Unije in bi se pripravila poročila in/ali priporočila za predstavnike VP;
 - (b) zagotavljanje sredstev za organizacijo letnih posvetovalnih srečanj med predstavniki institucij Unije, predstavniki držav članic in strokovnjaki, namenjenih izmenjavi mnenj o najpomembnejših vprašanjih in ključnih dogodkih na področju razoroževanja, neširjenja orožja in nadzora nad izvozom orožja, da bi se pripravila poročila in/ali priporočila za predstavnike VP;

- (c) zagotavljanje sredstev za organizacijo ad hoc seminarjev za strokovnjake in delavce, ki delujejo na tem področju, o vseh vprašanjih v zvezi z neširjenjem orožja in razoroževanjem, tako glede nekonvencionalnega kot konvencionalnega orožja, da bi se pripravila poročila in/ali priporočila za predstavnike VP;
- (d) zagotavljanje sredstev za pripravo in objavo dokumentov, v katerih bodo obravnavane teme, za katere je pristojen konzorcij, ter predstavljene politične in/ali operativne strateške možnosti;
- (e) zagotavljanje sredstev za nadaljevanje dejavnosti ozaveščanja, izobraževanja in razvoja strokovnega znanja in institucionalnih zmogljivosti na področju neširjenja orožja in razoroževanja v okviru možganskih trustov ter vlad v Uniji in tretjih državah, in sicer:
 - s stalnim izvajanjem in nadaljnjim razvojem tečaja e-učenja, v okviru katerega bodo obravnavani vsi relevantni vidiki neširjenja orožja in razoroževanja,
 - z zagotovitvijo pripravništev na področju neširjenja orožja in razoroževanja za študente dodiplomskega študija ali mlade diplomate iz Unije in tretjih držav,
 - z nadaljevanjem pobude Mlade ženske in naslednja generacija ter programa mentorstva,

- z organizacijo letnih študijskih obiskov v Bruslju za udeležence programa ZN za strokovnjake na področju razoroževanja (Disarmament Fellows programme), namenjenih promociji in večji prepoznavnosti politik Unije na področju neširjenja orožja, razoroževanja in nadzora nad izvozom orožja,
 - z organizacijo tečaja usposabljanja za študente naravoslovnih znanosti, namenjenega ozaveščanju o nevarnostih širjenja orožja, tudi tistih, ki jih prinašajo znanstveni in tehnološki dosežki;
- (f) zagotavljanje sredstev za nadaljnje vzdrževanje, upravljanje in razvoj spletne platforme in s tem povezanih računov na družbenih omrežjih, s čimer bi omogočili lažje navezovanje stikov, zagotavljali edinstveni forum za evropske raziskave na področju razoroževanja in neširjenja orožja, spodbujali evropsko mrežo neodvisnih možganskih trustov za neširjenje orožja in razoroževanje, omogočali navezovanje stikov s svetovno skupnostjo na področju neširjenja orožja in razoroževanja ter promovirali izobraževalno ponudbo konzorcija, ki zajema tako usposabljanje na terenu kot e-učenje.

Projekti so podrobno opisani v Prilogi.

Člen 2

1. Za izvajanje tega sklepa je odgovoren VP.
2. Za tehnično izvajanje dejavnosti iz člena 1(2) je pristojen konzorcij, ki ga sestavljajo Fundacija za strateške raziskave (FRS), Mirovni raziskovalni inštitut v Frankfurtu (HSFK/PRIF), Mednarodni inštitut za strateške študije za Evropo (IISS-Europe), Mednarodni mirovni raziskovalni inštitut v Stockholmu (SIPRI), Inštitut za mednarodne zadeve v Rimu (IAI) ter Center za razoroževanje in neširjenje orožja na Dunaju (VCDNP). Konzorcij opravlja to nalogo pod pristojnostjo VP. VP v ta namen s konzorcijem sklene potrebne dogovore.
3. Države članice in Evropska služba za zunanje delovanje v skladu s politikami Unije predlagajo prednostne naloge in vprašanja, vredna posebne pozornosti, ki naj bi se preučila v okviru raziskovalnih programov konzorcija ter obravnavala v delovnih dokumentih in na seminarjih.

Člen 3

1. Referenčni finančni znesek za izvajanje projektov, ki zajemajo dejavnosti iz člena 1(2), znaša 4 700 000 EUR.

2. Izdatki, financirani z zneskom iz odstavka 1, se upravljajo v skladu s postopki in pravili, ki veljajo za splošni proračun Unije.
3. Komisija nadzira pravilno upravljanje izdatkov iz odstavka 1. V ta namen s konzorcijem sklene sporazum o dodelitvi nepovratnih sredstev. V njem je določeno, da konzorcij zagotovi prepoznavnost prispevka Unije, ki je ustrezna glede na njegov obseg.
4. Komisija si prizadeva skleniti sporazum iz odstavka 3 čim prej po začetku veljavnosti tega sklepa. Če ima v tem postopku kakršne koli težave, o tem obvesti Svet, obvesti pa ga tudi o datumu sklenitve sporazuma.

Člen 4

1. VP o izvajanju tega sklepa poroča Svetu z rednimi poročili, ki jih pripravi konzorcij. Ta poročila so podlaga za vrednotenje, ki ga izvede Svet.
2. Komisija poroča o finančnih vidikih projektov iz člena 1(2).

Člen 5

1. Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.
2. Ta sklep preneha veljati 36 mesecev po datumu sklenitve sporazuma iz člena 3(3). Vendar pa preneha veljati 6 mesecev po svojem začetku veljavnosti, če do takrat ni bil sklenjen navedeni sporazum.

V ...,

Za Svet

predsednik / predsednica

PRILOGA

[...]
